

gemeente
Zoetermeer

Bijlage 10 Verbonden partijen

NV Bank Nederlandse Gemeenten (BNG)

Doel	Het doel/beleid van de gemeente is het gemeentelijke belang, samen met de andere aandeelhouders vanuit het publiek domein als bezitter van de BNG, handhaven.
Beleid	De gemeente ziet het aandelenbezit in de BNG als een duurzame belegging.
Financiële effecten (gemeente)	Het dividend 2023, in 2024 vastgesteld en ten gunste van het boekjaar 2024 gebracht, bedraagt € 7.600, per aandeel € 2,16 (2023 € 8.800, per aandeel € 2,50).
Risico	De politieke, economische en monetaire ontwikkelingen. BNG heeft als rating driemaal AAA.
Financieel en bestuurlijk belang	De gemeente heeft 3.510 aandelen (nominaal à € 2,50, totaal € 8.775). Dit is een belang van 0,0063%.
Bijdrage aan doelstelling programma	Het dividend is een algemeen dekkingsmiddel.
Relatie met programma	Programma OAD.
Beleidsvoornemens / beleidskader	De gemeente heeft geen specifieke beleidsvoornemens.
Vestigingsplaats	Den Haag.
Doel / openbaar belang	BNG Bank is de bank van en voor overheden en instellingen voor het maatschappelijk belang. De bank draagt duurzaam bij aan het laag houden van de kosten van maatschappelijke voorzieningen voor de burger.
Beleid /voortgang	Het eigenaarschap van gemeenten, provincies en de Staat, alsmede het door de statuten beperkte werkterrein van de bank, bieden financiers het vertrouwen dat het risico van kredietverlening aan dit instituut zeer beperkt is. BNG Bank bundelt de

---

uiteenlopende vraag van klanten tot een beroep op de financiële markten dat aansluit op de behoefte van beleggers wat betreft volume, liquiditeit en looptijd. Door de combinatie van beide elementen heeft de bank een uitstekende toegang tot financieringsmiddelen tegen zeer scherpe prijzen, die weer worden doorgegeven aan decentrale overheden en aan instellingen voor het maatschappelijk belang. Dat leidt voor de burger uiteindelijk tot lagere kosten voor tal van voorzieningen.

Eigen vermogen
verbonden partij

Per begin 2023: 4.615, waarvan € 4.306 mln. van aandeelhouders
Per eind 2023: € 4.721, waarvan € 4.412 mln. van aandeelhouders

---

Vreemd vermogen
verbonden partij

Per begin 2023: € 107.459 mln.
Per eind 2023: € 110.819 mln.

Resultaat
verbonden partij

De nettowinst 2023 voor aandeelhouders bedraagt € 240 mln. (2022: € 279 mln.). Hiervan wordt 50,0% uitgekeerd als dividend (€ 2,16 per aandeel, in 2022 50%: € 2,50).

Stedin

Doel

Het aandelenbezit in Stedin betreft een duurzame belegging.

Beleid

De gemeente ziet het aandelenbezit in Stedin in de gewone aandelen als een duurzame (langjarige) belegging.
De deelname in de cumulatief preferente aandelen ondersteunen Stedin in haar financieringsbehoefte in het kader van de energietransitie.
De gemeente heeft geen prestatiedoelstellingen.

Financiële effecten
(gemeente)

Gewone aandelen
Het nettoresultaat van Stedin in 2023 bedraagt € 170 mln. (2022: € 44 mln.). Hiervan komt € 164 mln. ter beschikking voor de aandeelhouders (2022: € 38 mln.), waarvan € 6,0 mln. is gereserveerd voor de cumprefs (zie volgende alinea).
Het berekenen van het dividend is een gestaffelde berekening (zie Beleid /voortgang, alinea Nieuw dividendbeleid). Het dividend komt uit op € 1,0 miljoen (2022: € 294.000) ten gunste van de jaarrekening 2024.
Omdat voor de komende jaren een hoger dividend wordt verwacht is in de begroting het dividend (gewone aandelen) verhoogd naar € 1,0 miljoen.

Cumprefs (cumulatief preferente aandelen)

Op de cumprefs wordt 3% rendement uitgekeerd, een vast rendement van € 267.000.

Te begroten dividend

De benodigde investeringen voor de Energietransitie omvatten aanzienlijke bedragen, waardoor de financieringsbehoefte de komende jaren sterk toeneemt. Tot voor kort mochten deze investeringen niet meegenomen worden in de tarieven. De ACM (Autoriteit Consument & Markt) heeft nu besloten dat dat wel mag waardoor Stedin de tarieven heeft kunnen verhogen en daarmee de winstgevendheid (vooral nodig voor het versterken van het eigen vermogen en daarmee de benodigde investeringen te kunnen financieren). Op basis daarvan is het dividend voor gewone aandelen in de begroting verhoogd naar € 1,0 miljoen.

Risico

Voor de energietransitie en beheer en onderhoud heeft Stedin berekend dat de komende jaren € 8 miljard moet worden geïnvesteerd. Omdat de doelstellingen voor de energietransitie de laatste jaren steeds ambitieuzer worden, de snelheid van de energietransitie toeneemt en het verzorgingsgebied (aantal klanten) snel groeit dan gedacht, wordt verwacht dat de investeringen verder zullen oplopen. De omstandigheden om deze investeringen mogelijk te maken zijn uitdagend. Ontwikkelingen die het uitvoeren van deze ontwikkelingen moeilijk maken zijn onder andere: Personeelstekorten, ruimtevraag investeringen, de steeds grotere complexiteit van het verkrijgen van vergunningen, de versnelling van de energietransitie, de groei van het verzorgingsgebied, verkrijgen materiaal, stikstofproblematiek. Dit leidt tot problemen met de levering van energie waardoor er steeds meer congestiegebieden (locaties waar het energienetwerk al maximaal wordt benut en nieuwe klanten niet meer aangesloten kunnen worden totdat de capaciteit van het netwerk vergroot is) in het verzorgingsgebied van Stedin ontstaan. Vooralsnog kent Zoetermeer nog geen congestiegebieden maar buurgemeenten kennen dit al wel.

Tennet heeft haar tarieven de laatste jaren aanzienlijk verhoogd en verdere verhogingen zijn te verwachten wat rechtstreeks gevolgen voor de tarieven Stedin.

Stedin heeft als een rating van A-.

Financieel en bestuurlijk belang

De gemeente bezit 116.280 aandelen (een belang van 2,05%) en 18.518 cumulatief preferente aandelen (4,45%).

Bijdrage aan doelstelling programma

Het aandelenbezit Stedin betreft een duurzame belegging.
De deelname in de cumulatief preferente aandelen ondersteunen Stedin in haar financieringsbehoefte in kader van de energietransitie.
De aandelen Stedin kunnen alleen vervreemd worden door een aan/verkoop aan overheidsinstellingen.

Relatie met programma

Programma OAD.
Programma 3: Leefbaarheid, duurzaam en groen.

Beleidsvoornemens / beleidskader	De aandelen Stedin kunnen alleen vervreemd worden door een aan/verkoop aan overheidsinstellingen.
Vestigingsplaats	Rotterdam.
Doel / openbaar belang	Missie: Samen werk maken van een leefwereld vol nieuwe energie. Visie: De energietransitie mogelijk maken door het sneller bouwen., optimaal benutten en goed beheren van de netten.
	<p><u>Beter netbeheer</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Betrouwbare netten: zodat levering van energie op hoog niveau verzekerd blijft. • Betaalbare en efficiënte dienstverlening: zodat de energie-infrastructuur zo betaalbaar mogelijk blijft. • Hoge kwaliteit van producten en diensten: zodat klanten en stakeholders goed worden bediend. <p><u>De energietransitie mogelijk maken</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Toekomstbestendige netten: onze netten geschikt maken en houden tijdens de energietransitie. • Beschikbare netinformatie: om stakeholders (marktpartijen, gemeenten) te faciliteren. • Versnellen door samenwerking: alleen door samen te werken is de energietransitie te realiseren.
Beleid /voortgang	<p><u>Duurzame bedrijfsvoering</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Veilige werkomstandigheden: veiligheid waarborgen voor medewerkers en de omgeving. • Vakbekwame medewerkers nu en straks: onszelf ervan verzekeren dat we over de juiste vaardigheden beschikken. • Financieel gezond: voldoen aan onze ratio's en rendementsdoelstellingen. Positieve milieu-impact: onze eigen bedrijfsvoering verduurzamen conform de One Planet Thinking gedachte. <p><i>Nieuwe aandeelhouders</i> Stedin heeft de afgelopen jaren een aantal trajecten opgezet om het eigen vermogen te versterken. In 2021 hebben de aandeelhouders het eigen vermogen met € 200 miljoen versterkt. Hiervoor zijn cumprefs (zie Financiële effecten (gemeente)) uitgegeven. Eind 2023 is het Rijk ingestapt als aandeelhouder voor € 500 miljoen en in 2024 zijn 23 nieuwe aandeelhouders (de provincies Utrecht en Zeeland en 9 Utrechtse en 12 Zeeuwse gemeenten) ingestapt voor € 35 miljoen. Als in de toekomst weer behoefte is aan het versterken van het eigen vermogen dan zal er een beroep worden gedaan op het rijk. Door de toetreding van nieuwe aandeelhouders is het aandelenbezit van Zoetermeer gezakt van 2,34% naar 2,05%.</p>

Door de toetreding van het rijk als aandeelhouder is de rating A- (zie risico) behouden.

Nieuw dividendbeleid

Er zijn vier zaken die invloed hebben op het dividend(beleid):

- Met het instappen van het rijk als aandeelhouder is het dividendbeleid gewijzigd. Tot 2023 was het dividend 50% van de winst. Vanaf 2023 wordt het dividend gestaffeld berekend en wordt voor de winst tot € 20 miljoen 90% , vanaf € 20 miljoen tot € 100 miljoen 30% en vanaf € 100 miljoen 18% dividend uitgekeerd.
- Stedin is daarnaast overgestapt naar een andere waardering van haar bezit waardoor de winst op jaarbasis hoger uitvalt.
- Er zijn nu meer aandeelhouders dus het dividend moet met meer aandeelhouders gedeeld worden.
- De winstverwachtingen voor de komende jaren zijn sterk verbeterd.

Dit betekent dat een aanzienlijk hoger dividend wordt verwacht maar door de gestaffelde berekening wordt ruim minder dan 50% dividend uitgekeerd.

Nieuwe governance

Ook de governance is gewijzigd. Met name de inspraak op lange termijn financiering is voor de aandeelhouders versterkt, het rijk heeft daarnaast ook nog een aantal specifieke rechten verkregen op het gebied van financiering.

Eigen vermogen
verbonden partij

Per begin 2022: € 3.270 mln., waarvan van aandeelhouders € 2.764 mln.
Per eind 2022: € 3.342 mln., waarvan van aandeelhouders € 2.836 mln.

Vreemd vermogen
verbonden partij

Per begin 2022: € 4.912 mln.
Per eind 2022: € 5.275 mln.

Resultaat
verbonden partij

De nettowinst 2022 voor aandeelhouders bedraagt € 37,1 mln. (2021: € 4 mln.), waarvan € 6 mln. is gereserveerd voor de cumprefs (2021 € 3,1 mln.). Over deze € 31,1 mln. is 50% uitgekeerd als dividend 2022, € 3,13 per aandeel (2020: € 0,11).
De cumprefs geven vanaf een vast rendement van € 267.000.

Dunea

Doel	Het gemeentelijk belang, samen met de andere aandeelhouders vanuit het publiek domein als bezitter van Dunea, handhaven.
Beleid	Het aandelenbezit Dunea betreft een duurzame belegging.
Financiële effecten (gemeente)	Conform de statuten keert Dunea geen winst of dividend uit aan de aandeelhouders.
Risico	<p>Een grote uitdaging voor Dunea is het verhogen van de productie. Het aantal klanten (voornamelijk huishoudens) van Dunea groeit meer en sneller dan tot nu toe verwacht. Ook is de verwachting dat het watergebruik per persoon de komende jaren stijgt. Dit betekent dat geplande projecten en daarmee de investeringen naar voren moeten worden gehaald. Bijkomend probleem is dat een aantal systemen toe is aan groot onderhoud en dat dat tijdelijk ten koste gaat van de productie. Hierbij komt kijken dat het steeds tijdrovender wordt om alle benodigde procedures (met name rond natuurvergunningen) te volgen voordat nieuwe investeringen en groot onderhoud kunnen worden uitgevoerd.</p> <p>Ook vraagt de kwaliteit van drinkwater als gevolg van toename in regelgeving op gebied van PFAS, de vervuiling van rivierwater en het onderhoud van het duingebied meer investeringen en beheer.</p> <p>Deze ontwikkelingen leiden tot hogere investeringen en exploitatiekosten en hebben ook gevolg voor de tarieven van het drinkwater. Met name de kosten voor energie en arbeidskosten stijgen hard. Het tarief voor een gemiddeld twee-persoonshuishouding is in 2024 gestegen van € 179 naar € 194, de komende jaren zullen de tarieven verder stijgen.</p> <p>Het beleid van Dunea is een reserve overcapaciteit water van 10% met een minimum van 5%. De reserve overcapaciteit is echter lager dan 5% en dreigt op kortere termijn richting 0% te gaan. Er moeten zich dan geen extreme situaties voordoen waardoor de gevraagde capaciteit niet gerealiseerd kan worden. Wanneer dit onverhoopt toch plaatsvindt, dan treedt het (landelijk vastgelegde) noodplan inwerking van het afsluiten van vooraf vastgelegde activiteiten/bedrijven. Huishoudens blijven daarbij voorzien van drinkwater, maar in het uiterste geval zal de waterdruk verlaagd kunnen worden.</p> <p>Het belangrijkste probleem is vooral het tijdig verkrijgen van vergunningen voor projecten om de productie te verhogen.</p> <p>Er is een discussie over de levering aan grootverbruikers (niet huishoudelijk gebruik). Mogelijk vervalt de zorgplicht voor drinkwaterbedrijven aan de grootverbruikers. Mogelijk betekent dit dat grootverbruikers andere bronnen/leveranciers voor water gaan zoeken. Dit betekent mogelijk meer concurrentie op het gebruik van grondwater. De drinkwaterbedrijven zijn bang voor wild west-taferelen en verwatering van de controle op het grondwater.</p>

Financieel en bestuurlijk belang	<p>Vastgelegd is dat de verdeling van de aandelen Dunea naar rato van het inwonertal van de aandeelhoudende gemeenten is: periodiek vindt herverdeling van het geplaatste aandelenkapitaal plaats om niet. November 2023 is in de aandeelhoudersvergadering een nieuwe verdeling vastgesteld. De gemeente bezit 373.309 (9,33%) aandelen à € 5 nominaal.</p> <p>Vanaf 2022 is het precario op ondergrondse leidingen (wettelijk) afgeschaft.</p>
Bijdrage aan doelstelling programma	Er zijn geen specifieke beleidsvoornemens.
Relatie met programma	Programma 3: Leefbaarheid, duurzaam en groen. Overzicht Algemene Dekkingsmiddelen.
Beleidsvoornemens / beleidskader	Dunea zet in om de betrouwbaarheid van haar leveringsplicht robuuster vorm te geven door te investeren in de multi-bronnen strategie, het vergroten van de strategische zoetwatervoorraad in de duinen en het optimaliseren van het huidige systeem.
Vestigingsplaats	Zoetermeer.
Doel / openbaar belang	<p>Onze klanten kunnen elke dag rekenen op natuurlijk, goed drinkwater en op rust en ruimte in de Randstad. Dunea zorgt voor duin & water.</p> <p>Water en duinen dragen bij aan een goed leven. In een veranderende wereld werkt Dunea aan haar toekomstbestendigheid. Dat doen we samen met anderen. Luisterend naar onze omgeving, komen we op voor de belangen van onze klanten en verbeteren we onze dienstverlening continu.</p>
Beleid /voortgang	<p>Op langere termijn willen we een gezond en groeiend bedrijf zijn dat midden in de maatschappij staat. De strategie Koers 2020 focust daarom op vier accenten:</p> <ul style="list-style-type: none"> • We zijn er voor onze klanten: onderscheidend in dienstverlening en kwaliteit. • We zijn duinbeheerder van wereldklasse. • We strijden voor het drinkwaterbelang van de Lek en de Maas. • We zijn beter voorbereid op de toekomst door verbreding producten & diensten. <p>Dunea is/wordt, vanwege haar kennis en leidingennetwerk, steeds meer betrokken/ingeschakeld bij projecten die een bijdrage leveren aan de energietransitie. De betrokkenheid van Dunea is van belang om bij de voorbereiding en/of realisatie van projecten waarbij gebruik wordt gemaakt van de fysieke ondergrond, de belangen van de watertaken in een zo vroeg mogelijk stadium te</p>

	<p>onderkennen.</p> <p>Vanwege de bepalingen in de Waterwet en de eisen van de toezichthouder heeft Dunea voor haar inzet bij projecten op gebied van de energietransitie een dochter BV opgericht. Op die manier kunnen de taken van de dochter juridisch en financieel worden onderscheiden van taken die vallen onder de uitvoering van de Waterwet. Daarnaast heeft het ruimere taakgebied van Dunea geleid tot een aanpassing van de statuten met betrekking tot het doel van Dunea en de bepalingen rond governance.</p>
Eigen vermogen verbonden partij	<p>Per begin 2023: € 251,6 mln.</p> <p>Per eind 2022 € 258,5 mln.</p>
Vreemd vermogen verbonden partij	<p>Per begin 2022: € 365,2 mln.</p> <p>Per eind 2022: € 381,8 mln.</p>
Resultaat verbonden partij	<p>De nettowinst 2022 bedraagt € 6,9 mln. (2022: € 6,3 mln.).</p>

GR Gemeentelijke Gezondheidsdienst en Veilig Thuis Haaglanden

Doel van de Gemeenschappelijke Regeling Gemeentelijke Gezondheidsdienst en Veilig Thuis Haaglanden (hierna: GR GGD en VT Haaglanden) is:

1. Het bevorderen, beschermen en bewaken van de publieke gezondheid.
2. Het voorkomen van en de aanpak van huiselijk geweld en kindermishandeling

Doel

De Wet publieke gezondheid verplicht gemeenten gezamenlijk een GGD in te stellen en in stand te houden. De Wet maatschappelijke ondersteuning en de Jeugdwet bieden de wettelijke grondslag voor een advies- en meldpunt huiselijk geweld en kindermishandeling, dat op grond van de GR de uitvoeringsorganisatie Veilig Thuis wordt genoemd. De GR GGD en VT Haaglanden is de voortzetting van de GR GGD Haaglanden en is per 1 januari 2018 aangegaan door de gemeenten Den Haag, Delft, Leidschendam-Voorburg, Midden-Delfland, Pijnacker-Nootdorp, Rijswijk, Wassenaar, Westland en Zoetermeer.

Beleid

Het takenpakket van de GR GGD VT Haaglanden bestaat uit het basispakket GGD, het pluspakket GGD en het pakket VT. Het Algemeen Bestuur (AB) van de GR GGD en VT Haaglanden stelt het uitvoeringsniveau van de takenpakketten vast. De uitvoeringsorganisaties GGD en VT Haaglanden van de gemeente Den Haag voeren de taken uit. Om de relatie opdrachtgever

---

en opdrachtnemer invulling te geven en te versterken zijn afspraken en voorwaarden over de uitvoering vastgelegd in een raamovereenkomst en een dienstverleningshandvest tussen de GR (het openbaar lichaam) en de gemeente Den Haag. De uitwerking van het uitvoeringsniveau van de takenpakketten is vastgelegd in een uitvoeringsovereenkomst.

Tot het basispakket GGD behoren de taken die de GGD wettelijk verplicht uitvoert. Tot het pluspakket GGD behoren met name de lijkschouw, de reizigersadviesing en –vaccinatie en de gemeenschappelijke taken inzake de inspectie van seksinrichtingen. Tot het pakket VT behoren de instandhouding van een advies- en meldpunt huiselijk geweld en kindermishandeling en taken als voorlichting, coördinatie huisverbod en het verstrekken van informatie en advies.

De deelnemende gemeenten kunnen desgewenst ook kiezen voor een lokaal pakket. Dit valt buiten de scope van de GR GGD en VT Haaglanden. De afspraken over de lokale taken worden vastgelegd in een dienstverleningsovereenkomst tussen de gemeente Den Haag en de betreffende regiogemeente. De lokale taken worden uitgevoerd door de betreffende uitvoeringsorganisatie GGD of VT van de gemeente Den Haag.

De kosten voor de taken uit het basispakket GGD worden in rekening gebracht op basis van het inwonertal (inwonerbijdrage). Een uitzondering hierop betreft de taak Toezicht kinderopvang. Die wordt bekostigd op basis van een tarief per eenheid. Dat geldt ook voor de taken uit het pluspakket GGD. Voor het pakket VT is in de begroting een onderscheid gemaakt tussen een Wmo-deel en een jeugddeel. Het Wmo-deel komt voor rekening van de centrumgemeenten Delft en Den Haag. Bij het jeugddeel zijn de variabele lasten verdeeld op basis van o.a. het aantal meldingen en adviezen. Daarnaast worden de vaste lasten verdeeld op basis van een inwonerbijdrage.

Financiële effecten
(gemeente)

De bijdrage van Zoetermeer aan de GGD voor 2025 is totaal € 1.704.000 (excl. BTW), waarvan € 1.626.000 voor het basispakket en € 79.000 voor het pluspakket. De bijdrage Veilig Thuis voor Zoetermeer is voor 2025 vastgesteld op € 1.411.000 (excl. BTW). De bijdrage voor de GR-ondersteuning bedraagt € 53.000 (excl. BTW). De totale bijdrage 2025 aan de GR GGD en VT Haaglanden bedraagt daarmee € 3.168.000.

Risico

In de GR is bepaald dat financiële tekorten van de uitvoeringsorganisaties GGD en VT Haaglanden, die niet worden gedekt door voorzieningen daaromtrent in de dienstverleningsovereenkomst, niet ten laste van het openbaar lichaam komen. Kosten in verband met veranderingen in taken of eisen aan de GR als gevolg van wetswijzigingen, calamiteiten e.d. zijn – voor zover deze niet binnen bepaalde bandbreedtes vallen – voor rekening van het openbaar lichaam. Eventuele additionele kosten worden ten laste van het weerstandsvermogen van de GR gebracht en - als deze niet toereikend is - rechtstreeks in rekening gebracht bij de GR-deelnemers.

Financieel en
bestuurlijk belang

De wethouder Zorg vertegenwoordigt de gemeente in het Algemeen Bestuur (AB). Op grond van de GR kan het AB commissies van advies instellen, waaronder vaste bestuurlijke commissies, bestaande uit leden van colleges van B&W die deelnemen aan de regeling en Veilig Thuis en/of GGD in portefeuille hebben. In de vergadering van het AB van de GR GGD en VT Haaglanden op 9 juli 2018 heeft het AB besloten om vooralsnog geen Bestuurlijke Advies Commissie voor zowel GGD als VT Haaglanden in te stellen. Mocht daar behoefte aan zijn dan kan deze

	<p>door het AB worden ingesteld. Daarnaast is besloten om de ambtelijke vaste commissies van advies Veilig Thuis en GGD, bestaande uit beleidsambtenaren met Veilig Thuis en/of GGD in portefeuille, in stand te houden.</p>
Bijdrage aan doelstelling programma	<p>Van programma 2 Samen leven en ondersteunen zijn de volgende doelstellingen van belang: 2.1 Bevorderen vroegtijdige, toegankelijke, passende en effectieve jeugdhulp 2.3 Bevorderen gezondheid, veiligheid en welbevinden.</p>
Relatie met programma	<p>Programma 2 Samen leven en ondersteunen.</p>
Vestigingsplaats	<p>Den Haag.</p>
Beleid /voortgang	<p><i>GGD</i> Voor 2025 richt de GGD zich op:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Gelijke kansen op een goede gezondheid: Versterken kennisfunctie om gemeenten beter ondersteunen bij de benodigde transitie en zorg, sociaal domein en fysiek domein te verbinden, helpen transitie naar preventie versnellen door actieve rol in uitvoeringsplannen van Integraal Zorg Akkoord (IZA) en impact van IZA en Gezond en Actief Leven Akkoord (GALA) in kaart brengen t.b.v. bijsturing, gezondheidsbevordering, toezicht kinderopvang, preventieve ouderengezondheidszorg en publieksinformatie. 2. Adviseur voor een gezonde leefomgeving, o.a. advies bij calamiteiten en incidenten, technische hygiënezorg en advies voor gezonde leefomgeving. 3. Regionale partner acute problemen publieke gezondheid: infectieziektebestrijding, vaccinaties en reizigersadvies, TBC bestrijding, bevordering seksuele gezondheid en crisisorganisatie. 4. Veilig vangnet waar dat ontbreekt, waaronder forensische geneeskunde en forensische medische expertise kindermishandeling. 5. Deskundige, proactieve organisatie m.b.t. epidemiologie, zorg gerelateerde taken en algemene (wettelijke) taken. <p><i>VTH</i> Voor 2025 ligt de nadruk bij Veilig Thuis op:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Het doen van kwalitatief goede veiligheidsbeoordelingen naar aanleiding van meldingen. Bij een crisissituatie wordt direct gehandeld. 2. Bieden van advies aan omstanders en professionals over de aard of ernst van signalen en de stappen die zij kunnen zetten om situaties van huiselijk geweld of kindermishandeling te doorbreken en de veiligheid te herstellen. 3. Coördinatie van de functie Coördinatie huisverbod door het overzicht te bewaren, ondersteuning te bieden en te zorgen voor afstemming op hetgeen de hulpverlenende-, gemeentelijke- en strafrechtelijke partijen uitvoeren.

	<p>4. Voorlichting, kennisoverdracht onder meer door expertgroepen: Eer Gerelateerd Geweld (EGG), Licht Verstandelijke Bepierking (LVB), Complexe Scheiding, Ouderenmishandeling, Seksueel Geweld/Seksueel Misbruik en (ex-partner) Stalking. Een nieuwe expertgroep wordt opgestart rondom het thema Femicide.</p> <p>Deelname aan de proeftuin in de regio Haaglanden. De proeftuin is een van de elf proeftuinen in Nederland waarin het toekomstige Regionale Veiligheidsteam wordt beproefd. Deze nieuwe organisatie is onderdeel van de structuurwijziging in de jeugdbeschermingsketen aangekondigd in het landelijke Toekomstscenario kind- en gezinsbescherming.</p>
Eigen vermogen verbonden partij	<p>Het eigen vermogen per 31-12-2023 is € 2.432.000 positief. Dit eigen vermogen bestaat uit:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Bestemmingsreserve Veilig Thuis: Versterken lokale teams (€ 1.342.000) • Bestemmingsreserve GGD: Tijdelijke intensivering (€ 493.000) • Onverdeeld resultaat van de jaarrekening 2023 (€ 597.000).
Vreemd vermogen verbonden partij	Per eind 2023: € 1.054.000.
Resultaat verbonden partij	<p>Het resultaat 2023 van de GR GGD en VT Haaglanden is € 597.000 voordelig. Dit valt uiteen in een voordeel op programma GGD van € 0 (incl. overhead), een voordeel op het programma Veilig Thuis (VT) van € 326.000 (incl. overhead) en een voordeel op de GR-ondersteuning van € 271.000.</p> <p>Het voordeel op Veilig Thuis ontstaat door minder inzet op de taak meldingen en onderbenutting van het budget voor versterken lokale teams op het gebied van huiselijk geweld. Het voordeel op de GR-ondersteuning ontstaat doordat in de begroting geen rekening is gehouden met de renteopbrengsten en er door de uitvoeringsorganisatie lagere kosten zijn doorberekend dan verwacht.</p>
<p>GR Servicebureau Jeugdhulp Haaglanden</p>	
Doel	<p>Het Servicebureau Jeugdhulp Haaglanden is een bedrijfsvoeringsorganisatie die tot doel heeft het behartigen van de belangen van de deelnemende gemeenten op het terrein van de uitvoering van inkooptaken voor de specialistische jeugdhulp. De bedrijfsvoeringsorganisatie is een samenwerkingsverband van de gemeenten Delft, Den Haag, Leidschendam-Voorburg, Midden-Delfland, Pijnacker-Nootdorp, Rijswijk, Wassenaar, Westland en Zoetermeer.</p>
Beleid	<p>De samenwerking richt zich met name op het uitvoeren van de gezamenlijke inkoop en contractering, het op verzoek namens gemeenten optreden richting leveranciers om de voorwaarden en eisen, waaronder de overeenkomsten worden afgesloten te harmoniseren en het op verzoek van een individuele (of cluster van) gemeente(n) contracteren van leveranciers.</p>

Financiële effecten (gemeente)	De door het Servicebureau begrote uitgaven worden door de gemeenten gedragen overeenkomstig vastgelegde verdeelafspraken. De bijdrage voor Zoetermeer is voor 2025 geraamd op € 515.277 (excl. BTW). Eventuele resterende tekorten worden verdeeld naar evenredigheid van het aantal inwoners van iedere gemeente.
Risico	(Gedeeltelijk) Terugtrekende deelnemers is een risico voor de continuïteit van het Servicebureau Jeugdhulp Haaglanden.
Financieel en bestuurlijk belang	Het bestuur van het Servicebureau bestaat uit een voorzitter, plaatsvervangend voorzitter en twee leden. De directeur van het Servicebureau treedt op als secretaris van het bestuur. Financiële tekorten worden verdeeld naar evenredigheid van het aantal inwoners van iedere gemeente per 1 januari van het jaar voorafgaande aan het jaar waarop de begroting betrekking heeft.
Bijdrage aan doelstelling programma	Het Servicebureau Jeugdhulp Haaglanden draagt bij aan doelstelling 2.1 Bevorderen vroegtijdige, toegankelijke, passende en effectieve jeugdhulp.
Relatie met programma	Programma 2 Samen leven en ondersteunen.
Vestigingsplaats	Pijnacker-Nootdorp.
Beleid /voortgang	In de begroting voor 2025 zijn middelen opgenomen voor het uitvoeren van een evaluatie. Daarnaast levert de GR Servicebureau Jeugdhulp Haaglanden een bijdrage aan de regionale aanpak kostenbeheersing.
Eigen vermogen verbonden partij	Eind 2023: € 583.000.
Vreemd vermogen verbonden partij	Eind 2023: € 4.139.000.
Resultaat verbonden partij	2023: € 461.000.

GR Veiligheidsregio Haaglanden

Doel	Doel van de Gemeenschappelijke Regeling Veiligheidsregio Haaglanden (hierna: GR VRH) is: het behartigen van de belangen van de gemeenten op het gebied van brandweezorg, rampenbestrijding en crisisbeheersing, en geneeskundige hulpverlening.
Beleid	<p>De taken van de VRH staan benoemd in artikel 3 van de GR. Aan het Algemeen Bestuur worden de taken overgedragen zoals genoemd in artikel 10 van de Wet veiligheidsregio's;</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. het inventariseren van risico's van branden, rampen en crises; 2. het adviseren van het bevoegd gezag over risico's van branden, rampen en crises in de bij of krachtens de wet aangewezen gevallen alsmede in de gevallen die in het beleidsplan zijn bepaald; 3. het adviseren van het college van burgemeester en wethouders over de taak, bedoeld in artikel 3, eerste lid (brandweezorg); 4. het voorbereiden op de bestrijding van branden en het organiseren van de rampenbestrijding en de crisisbeheersing; 5. het instellen en in stand houden van een brandweer; 6. het instellen en in stand houden van een GHOR; 7. het voorzien in de meldkamerfunctie; 8. het aanschaffen en beheren van gemeenschappelijk materieel; 9. het inrichten en in stand houden van de informatievoorziening binnen de diensten van de veiligheidsregio en tussen deze diensten en de andere diensten en organisaties die betrokken zijn bij de onder d, e, f, en g genoemde taken.
Financiële effecten (gemeente)	De bijdrage voor 2025 is € 11,83 mln.
Risico	Het weerstandsvermogen van de VRH is voldoende na het toevoegen van een deel van het resultaat van 2023.
Financieel en bestuurlijk belang	De gemeente Zoetermeer heeft zowel een financieel als bestuurlijk belang in de VRH. De vertegenwoordiger is de burgemeester (lid van het Algemeen - en Dagelijks Bestuur).
Bijdrage aan doelstelling programma	Versterken van de brandveiligheid en voorzien en beheersen van de gevolgen van een mogelijke ramp.

Relatie met programma	Programma 5 Veiligheid.
Beleidsvoornemens / beleidskader	De beleidsmatige ontwikkelingen binnen de VRH spelen zich af binnen de kolommen brandweer, geneeskundige hulpverlening, gemeentelijke crisisbeheersing en in het verlengde daarvan de multidisciplinaire rampenbestrijding en crisisbeheersing, alsook de gemeenschappelijke meldkamer.
Vestigingsplaats	Den Haag.
Doel / openbaar belang	In regionaal verband zetten de brandweer, de GHOR, de gemeenten en de politie zich samen in voor de veiligheid van iedereen die in Haaglanden woont, werkt of de regio bezoekt.
Beleid /voortgang	<p>De speerpunten waaraan Brandweer Haaglanden werkt zijn: verdichting, energietransitie en duurzame inzetbaarheid. Als basis voor de voorbereiding op de incidenten en crises die een multidisciplinair en veelal grootschalig optreden vergen, beschikt de VRH over een regionaal risicoprofiel, een beleidsplan Rampenbestrijding en Crisisbeheersing en een regionaal crisisplan.</p> <p>De GHOR richt zich met het thema 'verbreden van het netwerk' op het aansluiten bij bestaande en nieuwe netwerken, het vormen van nieuwe samenwerkingsverbanden en het verrichten van onderzoek naar dynamische samenwerkingsverbanden over (regio)grenzen heen.</p> <p>Bij de geneeskundige meldkamer krijgt het ambulance coördinatiecentrum vorm, evenals de samenwerking tussen de veiligheidsregio's Haaglanden en Hollands Midden in de gezamenlijke brandweermeldkamer.</p> <p>De evaluatie van de Wet Veiligheidsregio's heeft geleid tot een aantal aanbevelingen die ook de gemeentelijke crisisbeheersing raken. Waar nodig en mogelijk wordt de verbinding met de landelijke trajecten, het programma 'Versterking Crisisbeheersing en Brandweezorg' en het project 'Uniform kwaliteitsniveau Bevolkingszorg' gelegd.</p>
Eigen vermogen verbonden partij	Per eind 2023 € 6,865 mln.
Vreemd vermogen verbonden partij	Per eind 2023 € 118,03 mln.
Resultaat verbonden partij	Het gerealiseerde resultaat over het jaar 2023 bedraagt voordelig € 4,641 mln.

GR Omgevingsdienst Haaglanden

Doel	De gemeenschappelijke regeling is getroffen ter ondersteuning van de deelnemers bij de uitvoering van hun taken op het gebied van een veilige, duurzame en gezonde leefomgeving en een goede omgevingskwaliteit.
Beleid	Als principe geldt dat de deelnemers verantwoordelijk zijn voor het beleid. Beleidsvorming gebeurt aan de hand van landelijke kaders, landelijke regelgeving, aanwezige eigen beleidsruimte en gemeentelijke en provinciale bestuurlijke ambities. De uitvoering van deze beleidskaders wordt gelegd bij de ODH, voor zover het de uitvoering van over te dragen taken betreft. Bij het ontbreken van beleidsdocumenten volgt de ODH de voor die betreffende overheid geldende landelijke wet- en regelgeving en/of adviseert de opdrachtgevers om beleid op te stellen.
Financiële effecten (gemeente)	<p>De deelnemersbijdrage 2025 voor Zoetermeer bedraagt € 1.375.000.</p> <p>In 2016 is de begroting overgegaan naar een begroting op outputbasis. Met ingang van 2019 worden producten en diensten met de individuele deelnemers verrekend op basis van nacalculatie.</p>
Risico	Om goed zicht te houden op het niveau van taakuitvoering, de omvang van de taakuitvoering per deelnemer versus de door de deelnemer beschikbaar gestelde middelen, is drie jaar na aanvang van de ODH (in 2015) een evaluatie uitgevoerd. Eventuele risico's (bestuurlijk, financieel, uitvoering) zijn door de ODH in beeld gebracht.
Financieel en bestuurlijk belang	De gemeente heeft zowel een financieel als bestuurlijk belang in de regeling. De deelnemers zijn samen eigenaar van de ODH en sturen deze samen aan. De vertegenwoordiger is met ingang van juli 2022 wethouder Weerwag (lid van het Algemeen Bestuur).
Bijdrage aan doelstelling programma	De ODH zorgt voor een zo eenduidig mogelijke taakuitvoering in het gehele gebied van Haaglanden, met maatwerkafspraken als het gaat om ambities en bestuurlijke keuzes van de individuele organisaties. De ODH zorgt er voor dat de taakuitvoering beduidend efficiënter gaat plaatsvinden dan de som van de huidige taakuitvoering in de situatie voorafgaand aan de start van de ODH.
Relatie met programma	Programma 5 Veiligheid (onderdeel toezicht en handhaving). Programma 6 Dienstverlening en Participatie (onderdeel vergunningverlening).
Beleidsvoornemens / beleidskader	De ODH is een samenwerkingsverband van de deelnemende gemeenten en de provincie Zuid-Holland o.b.v. de Wet Gemeenschappelijke Regelingen (ingangsdatum 1 april 2013).

Vestigingsplaats	Den Haag.
Doel / openbaar belang	<p>Op grond van het beoogde profiel en de daarbij behorende kenmerken is aan de ODH een aantal concrete doelstellingen verbonden. Deze zijn als volgt:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Zorgt er voor dat de taakuitvoering gaat voldoen aan de wettelijke kwaliteitseisen zoals die gelden voor robuustheid, onder voorwaarde dat zij daarvoor de opdracht en de financiële middelen krijgt. • Zorgt voor een goede afstemming/samenwerking met partijen. • Zorgt voor een zo eenduidig mogelijke taakuitvoering in het gehele gebied van Haaglanden, met maatwerkafspraken als het gaat om ambities en bestuurlijke keuzes van de individuele organisaties. • Zorgt er voor dat de taakuitvoering beduidend efficiënter gaat plaatsvinden dan de som van de huidige taakuitvoering in de situatie voorafgaand aan de start van de ODH. • Zorgt voor een breder pallet aan ontwikkelingsmogelijkheden in termen van specialisme vorming en doorgroeimogelijkheden dan de huidige die er zijn binnen de deelnemende organisaties. • Zorgt er voor dat specifieke expertise wordt geborgd en waar mogelijk verder wordt uitgebouwd. • Zorgt als klantgerichte organisatie voor borging van de relaties en contacten met de deelnemers c.q. opdrachtgevers (bestuurlijk en ambtelijk) en de bedrijven.
Beleid /voortgang	<p>De ODH staat voor professionele dienstverlening op gebied van milieuvergunningverlening en –handhaving en op het gebied van complexe milieu en ruimtelijke ordeningstaken in de regio Haaglanden. Uitgangspunten daarbij zijn slagvaardigheid en kwaliteit. De ODH geeft hieraan vorm door de capaciteit en gespecialiseerde kennis van de aan deze gemeenschappelijke regeling deelnemende overheden te bundelen. De ODH krijgt de komende jaren met een aantal uitdagingen te maken:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. De uitvoering van de Omgevingswet per 1 januari 2024. 2. Het rapport van de commissie Aartsen. Dit het rapport heeft geleid tot het opstellen van het Interbestuurlijk Programma Versterking VTH-stelsel, waarmee de samenwerking tussen de vijf omgevingsdiensten in Zuid-Holland verder wordt gestimuleerd. 3. De gevolgen van 'vergrijzing' binnen de ODH.
Eigen vermogen verbonden partij	<p>31-12-2022: € 2.952.965 31-12-2023: € 2.653.782</p>

Vreemd vermogen verbonden partij	31-12-2021: € 15.448.764 31-12-2023: € 9.640.016
Resultaat verbonden partij	De jaarrekening 2023 sluit met een onverdeeld positief resultaat van € 897.254.

Gemeenschappelijke Regeling Bleizo

Doel	De Gemeenschappelijke Regeling Bleizo is een samenwerkingsverband tussen de gemeenten Zoetermeer en Lansingerland. GR Bleizo heeft als doel realisatie van de Vervoersknoop Bleizo (inmiddels gerealiseerd) en het ontwikkelen van het gebied rondom de Vervoersknoop tot een hoogwaardig gebied met functies als kantoren, bedrijven en leisure.
Beleid	Het ontwikkelen van het gebied rond het OV-knooppunt Bleizo, vindt plaats conform de in 2014 door de raden vastgestelde ontwikkelingsaanpak "Ontwikkeling Bleizo Van plan naar Strategie 2013". De ontwikkeling van het gebied richt zich onder andere op functies die goed passen bij het OV-knooppunt.
Financiële effecten (gemeente)	Er zijn geen directe geldstromen tussen de gemeente Zoetermeer en de GR Bleizo. De deelnemende gemeenten delen ieder voor 50% in de winst of in het verlies van de gemeenschappelijke regeling. De grondexploitatie laat aan het einde van de looptijd een positief resultaat zien van € 9,6 mln. (NCW per 1-1-2024). Tussentijdse bewaking van het resultaat geschiedt door het periodiek herzien van de grondexploitatie. De deelname in de gemeenschappelijke regeling heeft verder geen structureel financieel effect op de begroting. Het doorrekenen van de financiële effecten van een gewijzigd ontwikkelperspectief maakt deel uit van de bestuurlijke opdracht Bleizo-West.
Risico	De risicoanalyse van de grondexploitatie resulteert in een bandbreedte van € 5,4 mln. negatief - € 7,6 mln., dit vanwege de langdurige onzekerheid over de duur van de 'on hold' situatie van de uitgifte van de gronden. De beschikbare weerstandscapaciteit is daarmee niet voldoende om de totale risicowaarde op te vangen. Zoetermeer en Lansingerland moeten daarom ieder € 2,7 mln. aan weerstandscapaciteit reserveren voor de GR Bleizo. Met het vaststellen van een nieuwe ontwikkelperspectief en ontwikkelstrategie veranderen ook de risico's.
Financieel en bestuurlijk belang	De deelname in de gemeenschappelijke regeling heeft geen structureel financieel effect op de begroting. De vertegenwoordiging in de gemeenschappelijke regeling is als volgt: Algemeen bestuur: wethouders Weerwag en Iedema en raadsleden: Meurs en Van

	der Vlies. Dagelijks bestuur: wethouders Weerwag en Iedema.
Bijdrage aan doelstelling programma	Het sleutelproject Bleizo ligt buiten de gemeentegrenzen van Zoetermeer maar is van directe invloed op de ontwikkeling van Zoetermeer.
Relatie met programma	Programma 7 Inrichting van de stad.
Beleidsvoornemens / beleidskader	Versterken van de OV-bereikbaarheid, imago, economie en werkgelegenheid van Zoetermeer.
Vestigingsplaats	Lansingerland.
Doel / openbaar belang	De GR Bleizo opereert binnen een publiekrechtelijke setting met name in privaatrechtelijke zin.
Beleid /voortgang	<p>Samen met de gemeente Lansingerland wordt gewerkt aan actualisatie van de ontwikkelvisie die de huidige ontwikkelingsaanpak voor de GR Bleizo uit 2014 zal vervangen. Voor het nog te ontwikkelen westelijk deel van Bleizo is in 2021 door de raden van Lansingerland en Zoetermeer het ontwikkelperspectief PROEFtuin Bleizo vastgesteld. Eind 2024 heeft de GR Bleizo de nog uitgifbare gronden van Bedrijfschap Hoefweg verworven die ook deel uitmaken van de plannen voor PROEFtuin Bleizo. Voor realisatie van PROEFtuin Bleizo is medewerking van de provincie nodig. De overleggen hierover verlopen moeizaam en hebben geleid tot een 'on hold' situatie van de gronduitgifte. De belangrijkste issues zijn het feit dat Lansingerland geen alternatieve locaties heeft aangewezen voor windenergie en een verschil van mening heeft over de status van Bleizo-West in de bedrijfsterreinenstrategie. Het nieuwe college van GS heeft in juni 2023 het initiatief naar zich toe getrokken voor het windvraagstuk. Bleizo is één van de drie locaties voor windenergie in Lansingerland waarvoor de provincie een PlanMER-onderzoek uitvoert. Dit is momenteel (najaar 2024) een onzekere factor voor het beleid voor Bleizo-West. Indien in 2025 blijkt dat Bleizo niet in aanmerking komt voor windenergie wordt de kans groter dat PROEFtuin Bleizo verder uitgewerkt kan worden. Het hoofdlijnenakkoord van de nieuwe regering geeft voorrang aan woningbouw en is positief over locatie Bleizo. Daar één en ander onzeker is, blijft vooralsnog de ontwikkelvisie van 2014 de basis voor de grondexploitatie en de begroting van de GR Bleizo.</p> <p>In de begroting zijn voor het jaar 2025 de volgende activiteiten voorzien:</p> <ul style="list-style-type: none"> • algemene activiteiten van de projectorganisatie; • beheer van de gronden; • activiteiten ten behoeve van de visievormingen ontwikkeling van Bleizo-West;

-
- afronding aanleg openbaar gebied Bleizo-Oost.
Deze activiteiten passen binnen de exploitatiebegroting van Bleizo.
-

Eigen vermogen verbonden partij   Het eigen vermogen bedraagt € 2,3 mln. per ultimo 2023. Dit is opgebouwd via door de BBV-richtlijnen voorgeschreven tussentijdse winstnemingen.

Vreemd vermogen verbonden partij   Per 1-1-2023: € 40,3 mln.
Per 31-12-2023: € 41,5 mln.

Resultaat verbonden partij   De grondexploitatie laat aan het einde van de looptijd een positief resultaat zien van € 9,6 mln. (NCW per 1/1/2024). Van het saldo komt 50% ten gunste van de gemeente Zoetermeer.

Bedrijvenschap Hoefweg/Prisma: opheffing per 1 januari 2025

Metropoolregio Rotterdam Den Haag (MRDH)

Doel   Het realiseren van een welvarende en bereikbare Metropoolregio Rotterdam Den Haag door het vrijwillig samenwerken met 21 gemeenten.

Om deze doelstelling te halen wordt er in de MRDH gezamenlijk gewerkt aan het verbeteren van de bereikbaarheid en het vernieuwen van de economie. Daarvoor is op 26 mei 2023 de strategische agenda MRDH 2023-2026 'Met elkaar, voor elkaar!' door het algemeen bestuur vastgesteld. Hierin staan vier regionale opgaven en zes opdrachten centraal.

Vier Regionale opgaven:

1. Herstel van de regio;
2. Groei van de regio;
3. Vernieuwing van de regio;
4. Kwaliteit van de regio.

Zes opdrachten

1. Investeren in bereikbaarheid om de inwonersgroei in de regio te faciliteren.
2. Toekomstbestendige economie stimuleren.
3. Vernieuwen van werklocaties.
4. Actieve en collectieve vormen van mobiliteit stimuleren.
5. Versterken van het regionale mobiliteitsnetwerk.
6. Herstellen van het OV-systeem.

Beleid

In de strategische agenda wordt per opdracht de inzet, de aanpak en rollen, verwachte resultaten, de impact, de middelen en de samenhang gedefinieerd.

De MRDH richt zich op de sectoren waar de arbeidsmarkt het meest knelt en waar het maatschappelijk nut groot is: de IT-, energie-, techniek-, greenport-, zorg- en High Tech Systems Materials-sector en het haven industrieel complex. De MRDH verbindt deze sectoren met het juiste mbo- en hbo-onderwijs en LLO-skills-opleidingen (LLO staat voor Leven Lang Ontwikkelen). Er wordt ingezet op het versterken van het mkb en het stimuleren van innovatie. Verhoging van de productiviteit is nodig en moet deels een antwoord zijn op de steeds verder oplopende personeelstekorten. Slimme innovaties bieden hier oplossingen voor. De MRDH stimuleert innovatie door met strategische partners zoals InnovationQuarter en de provincie Zuid-Holland financiering en schaalvergroting van programma's te organiseren waardoor deze meer maatschappelijke- en economische effecten opleveren. De sectoren IT, energie, techniek, greenport, zorg en High Tech Systems Materials krijgen focus, net zoals het haven-industrieel complex en het daarvoor noodzakelijke mbo- en hbo-onderwijs en LLO-skills onderwijs. Naast arbeid zijn productiviteit en nieuwe bedrijvigheid bepalende factoren voor economische groei. Hiervoor is innovatie nodig. De MRDH focust hierbij op startups, scaleups en het mkb.

Aan de hand van de Strategie werklocaties MRDH sturen de 21 gemeenten op het versterken van de ruimtelijke economische

---

---

structuur van de regio door marktevenwicht tussen vraag en aanbod van ruimte te stimuleren, het beter benutten van de bestaande werklocaties en het aanjagen van vergroening en verduurzaming. De strategie bestaat uit de modules kantoren, detailhandel en bedrijventerreinen, waarin een visie, strategische opgaven en regionale afspraken zijn opgenomen.

Binnen de MRDH-begroting is Verbeteren Bereikbaarheid vertaald in twee programma's: een programma Exploitatie verkeer en openbaar vervoer en een programma Infrastructuur verkeer en openbaar vervoer. Het programma Exploitatie verkeer en openbaar vervoer betreft de uitvoering van wettelijke taken concessieverlening openbaar vervoer, beheer en onderhoud openbaar vervoer, infrastructuur en de planvormingsbevoegdheid in overeenstemming met de Planwet verkeer en vervoer. Dat laatste vraagt om de inzet van de MRDH voor algemene strategie- en beleidsontwikkeling, autonetwerk, verkeersmanagement en ITS, fietsnetwerk, ketenmobiliteit, reisgedrag en logistiek, duurzame mobiliteit en verkeersveiligheid. Vanuit het programma volgen infrastructurele opgaven die, voor zover de MRDH er financieel aan bijdraagt, onderdeel worden van het programma Infrastructuur verkeer en openbaar vervoer.

Financiële effecten
(gemeente)

De gemeente Zoetermeer verstrekt via haar eigen begroting een jaarlijks bijdrage per inwoner. In 2025 is deze bepaald op € 3,07 per inwoner. In 2025 bedraagt dit in totaal € 394.262.

In 2019 is een geactualiseerde beleidsnota Risicomanagement en Weerstandsvermogen opgesteld. De beleidsnota is 12 juli 2019 vastgesteld. Voor de activiteiten binnen verkeer en vervoer is binnen de projecten een risicobuffer aanwezig. Wanneer deze niet toereikend is worden projecten uitgesteld of wordt de bijdrage vanuit BDU middelen lager. Voor de infrastructurele projecten houdt de MRDH rekening met de mogelijkheid van een 'overplanning'. Dat kan inhouden dat in enig jaar het BDU-fonds (tijdelijk met een maximum van 3 jaar) negatief is. Aan het einde van deze periode dient het saldo nihil te zijn. Voor 2026 en de meerjarenbegroting tot en met 2028 worden geen tekorten voorzien. Het fonds heeft een beperkte investeringsruimte voor projecten die nu nog in de verkenning- en planstudiefase zitten. Deze investeringsruimte is echter onvoldoende om alle ambities uit de Uitvoeringsagenda Bereikbaarheid te kunnen realiseren.

Risico

De MRDH heeft in december 2016 de verantwoordelijkheid voor de financiering van de investeringen in railvoertuigen en railinfrastructuur van de regionale OV-bedrijven overgenomen van de gemeenten Den Haag en Rotterdam. Dat brengt risico's met zich mee, die in een in 2016 uitgevoerd extern onderzoek nader zijn geduïd. In 2024 is een voorstel gemaakt om de verordening die de leningen mogelijk maakt uit te breiden met leningen voor opstallen van busstallingslocaties. Om de risico's te dekken is een reserve gevormd die gevoed wordt vanuit een opslag die de vervoersbedrijven betalen.

Op 12 juli 2019 stelde het algemeen bestuur de 'Algemene regels voor uittreding uit de Gemeenschappelijke regeling Metropoolregio Rotterdam Den Haag 2014' vast. Daarin staat opgenomen dat bij uittreding een uittreedsom wordt bepaald: het bedrag dat de uittredende deelnemer dient te betalen aan de Gemeenschappelijke Regeling Metropoolregio Rotterdam Den Haag (GR MRDH) en dat bestaat uit de schade die de GR MRDH lijdt als gevolg van de uittreding.

	<p>Voor risico's die samenhangen met de strategische agenda economisch vestigingsklimaat is geen weerstandsvermogen benodigd. De MDRH is extra prudent bij het aangaan van verplichtingen. Het openbaar vervoer, één van de kerntaken van de Metropoolregio, is door de COVID-19-pandemie hard geraakt. Er is sprake van een forse daling van de reizigersinkomsten. Voor de jaren 2020, 2021 en 2022 heeft het rijk een beschikbaarheidsvergoeding en in 2023 een Transitievergoeding verstrekt. Met het rijk is niet tot overeenstemming gekomen over een pakket van maatregelen om verschraving van het openbaar vervoer te voorkomen. Dit heeft in 2023 geleid tot aanpassing van de dienstregeling. Het algemeen bestuur heeft op 15 december 2023 ingestemd met de besluiten in het kader van Borging toekomstbestendig OV in de hele regio. Financieel is besloten om een reservering in de OV-exploitatiebegroting op te nemen van € 145 miljoen. Van de € 145 miljoen wordt € 137 miljoen gedekt uit de beschikbare financiële ruimte binnen het BDU saldo. Het besluit voor deze aanvullende middelen voor het OV worden uiteindelijk verwerkt in de subsidies voor de exploitatie van het openbaar vervoer. In 2024 is via de motie Bikker voorkomen dat het vervoerstarief zou stijgen met 11,7%. Voor 2025 wordt zo'n stijging wel voorzien. Er zijn geen plannen tot verdere aanpassing van de dienstregeling.</p>
Financieel en bestuurlijk belang	<p>De deelnemers zijn de 21 gemeenten en hebben daardoor een financieel en bestuurlijk belang. De burgemeester heeft zitting in het Algemeen Bestuur. Wethouder Iedema neemt deel aan de bestuurscommissie Economisch Vestigingsklimaat en wethouder Frinking is lid van de bestuurscommissie Vervoersautoriteit.</p>
Bijdrage aan doelstelling programma	<p>1.3 Bevorderen vestigings-en ondernemersklimaat 1.4 Bevorderen groei werkgelegenheid 3.1 Bevorderen duurzame ontwikkeling 7.2 Bevorderen vernieuwende en gewenste functies voor stad en regio 7.4 Behouden goede bereikbaarheid en bevorderen verkeersveiligheid</p>
Relatie met programma	<p>Programma 1 Onderwijs, economie en arbeidsparticipatie Programma 7 Inrichting van de stad</p>
Beleidsvoornemens / beleidskader	<p>Uitvoering geven aan de in de strategische agenda MRDH 2023-2026 'Met elkaar, voor elkaar!' opgenomen ambities.</p>
Vestigingsplaats	<p>Rotterdam</p>
Doel / openbaar belang	<p>Realisatie van een duurzame internationale metropoolregio waarin bewoners en bedrijven zich optimaal kunnen ontplooiën, (internationale) bezoekers zich welkom voelen en belangrijke bestemmingen eenvoudig en goed bereikbaar zijn. Versterken internationale concurrentiepositie en economisch vestigingsklimaat van de regio.</p>

Beleid /voortgang	<ul style="list-style-type: none"> • Besluitvorming en uitwerking nieuwe mobiliteitsvisie • Ontwikkeling adaptieve ontwikkelstrategie wegen & fiets met als doel komen tot een gedeeld toekomstperspectief voor investeringen in het fiets- en wegennetwerk • Doorontwikkeling HOV Zoetermeer-Rotterdam • Vaststellen van de multimodale adaptieve ontwikkelstrategie voor wegen, OV en fiets door Rijk en regionale partijen, inclusief een uitvoeringsagenda voor de Zuidelijke Randstad • Opstellen economische visie MRDH • Bijdragen aan ontwikkeling campusnetwerk inclusief Dutch Innovation Park • Ontwikkeling regionale aanpak beter benutten bedrijventerreinen
Eigen vermogen verbonden partij	Per begin 2023: € 33,8 mln. Per eind 2023: € 35,4 mln.
Vreemd vermogen verbonden partij	Per begin 2023: € 1.550 mln. Per eind 2023: € 1.533 mln.
Resultaat verbonden partij	2023 € 0,905 mln. (2022: € 0,455 mln.)

Werkbedrijf De Binnenbaan BV

Doel	Werkbedrijf De Binnenbaan BV heeft tot doel om zo effectief en efficiënt mogelijk de Wsw (Wet sociale werkvoorziening) uit te voeren voor mensen met een sw-indicatie voor de Zoetermeer, Rijswijk en Leidschendam-Voorburg. De Binnenbaan BV is daarnaast verantwoordelijk voor de re-integratie naar werk van mensen uit de doelgroep van de Participatiewet. Onderdeel hiervan is de ondersteuning van mensen met een arbeidsbeperking naar (beschut) werk.
Beleid	Met de komst van de participatiewet in 2015 is de instroom in de Wsw afgesloten. Wel blijft De Binnenbaan BV verantwoordelijk voor de huidige sw-werknemers en biedt de voorziening Beschut Werk aan zoals is geregeld in de Participatiewet. Het re-integratiebeleid van de gemeente is opgenomen in de nota 'Meedoen met Meerwaarde'.

Financiële effecten (gemeente)	De deelnemende gemeenten betalen de werkelijke kosten voor de uitvoering van de Wsw aan De Binnenbaan BV. De rijksbijdrage per arbeidsjaar loopt terug doordat er geen instroom meer mogelijk is in de Wsw en het bestand langzaam ouder wordt en daardoor uitstroomt. De gemeente Zoetermeer staat garant voor het werkkapitaal van De Binnenbaan BV. Naast de werkelijke kosten van de uitvoering van de Wsw betalen de aandeelhoudende gemeenten Rijswijk en Leidschendam-Voorburg een tarief met risico-opslag voor de overige dienstverlening die zij afnemen. De gemeente Zoetermeer betaalt naast de werkelijke kosten conform de vijfjarige Dienstverleningsovereenkomst en de jaarlijks Opdracht- en budgetbrief een tarief voor de overeengekomen dienstverlening voor de doelgroep Participatiewet.
Risico	De dalende rijksbijdrage en instroomstop voor de doelgroep Wsw leidt tot een daling van inkomsten van de Binnenbaan en daarmee tot druk op het exploitatieresultaat. De aandeelhoudende gemeenten hebben besloten de Wsw activiteiten voort te zetten in combinatie met re-integratie activiteiten in Werkbedrijf De Binnenbaan BV om deze ontwikkelingen het hoofd te bieden.
Financieel en bestuurlijk belang	Werkbedrijf De Binnenbaan BV is een Privaatrechtelijke onderneming met drie aandeelhouders. De gemeente Zoetermeer houdt 98% van de aandelen en de gemeenten Rijswijk en Leidschendam-Voorburg elk 1%.
Bijdrage aan doelstelling programma	Doelstelling 1.5: Stimuleren duurzame arbeidsparticipatie.
Relatie met programma	Programma 1 Onderwijs, economie en arbeidsparticipatie.
Beleidsvoornemens / beleidskader	Zie bij Beleid en de tekst onder doelstelling 1.5.
Vestigingsplaats	Statutaire vestigingsplaats in Zoetermeer, nevenlocaties in Leidschendam-Voorburg en Rijswijk.
Doel / openbaar belang	Werkvoorziening voor personen met een arbeidshandicap en begeleiding van mensen naar werk. Dat is een publiek belang.
Beleid /voortgang	De aandeelhoudende gemeenten voeren de regie op de Wsw en beheren de geldstromen (rijksbijdrage + gemeentelijke bijdrage). Gemeente Zoetermeer voert alle re-integratie activiteiten via de Binnenbaan uit. De gemeenten Rijswijk en Leidschendam-Voorburg voeren de re-integratie van de doelgroep Participatiewet geheel, respectievelijk grotendeels zelf uit.
Eigen vermogen verbonden partij	Per 1-1-2023: € 733.000 Per 31-12-2023: € 1.176.000

Vreemd vermogen verbonden partij	Per 1-1-2023: € 6.160.000 Per 31-12-2023: € 6.706.000
Resultaat verbonden partij	2023: € 403.000

VNG

Doel	De Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG) is de organisatie die alle gemeenten in Nederland en de overzeese gebieden verbindt. De vereniging heeft als doel om de lokale overheid te versterken, zodat gemeenten hun inwoners optimaal kunnen bedienen. Belangenbehartiging, kennisuitwisseling en het gezamenlijk uitvoeren van maatschappelijke opgaven zijn de kerntaken van de VNG.
Beleid	Gemeenten houden zich bezig met een breed scala aan onderwerpen. De VNG houdt zich dan ook bezig met alle beleidsvelden waar gemeenten zich mee bezig houden.
Financiële effecten (gemeente)	Het bedrag dat een gemeente aan contributie betaalt, is afhankelijk van het aantal inwoners. Het uitgangspunt voor het aantal inwoners wordt per 1 januari van het voorgaande jaar bepaald aan de hand van de cijfers van het CBS: Zoetermeer had op 1 januari 2024 128.451 inwoners. Zoetermeer valt onder de categorie van 25.000 tot 200.000 inwoners en betaalt in 2024 € 1,60 per inwoner. Voor 2025 komt dit neer op € 205.494. De contributie stijgt in 2025 met 5,2% ten opzichte van 2024. Deze stijging is bedoeld voor loon- en prijsontwikkeling op basis van CPB-indexcijfers. Dit omvat ook een stijging van 1% bedoeld voor de groei naar volledige dekking van de kosten van de kernorganisatie VNG vanuit de contributie.
Risico	Geen.
Financieel en bestuurlijk belang	De burgemeester vertegenwoordigt de gemeente bij Algemene Ledenvergaderingen. Wethouder Iedema is lid van het College van Arbeidszaken.
Bijdrage aan doelstelling programma	De inspanningen op het gebied van belangenbehartiging, kennisuitwisseling en het gezamenlijk uitvoeren van maatschappelijke opgaven van de VNG dragen bij aan alle programma's.

Relatie met programma	Alle.
Beleidsvoornemens / beleidskader	De Verenigingsstrategie 2030 vormt het beleidskader voor de VNG. De VNG focust hierin op vijf inhoudelijke thema's: bestaanszekerheid, kansengelijkheid en jeugd, vergrijzing en gezond leven, klimaat en energie, ruimtelijke puzzel van opgaven in de leefomgeving.
Vestigingsplaats	Den Haag.
Doel / openbaar belang	Drie pijlers vormen de basis van de vereniging: kennisdeling, belangenbehartiging en dienstverlening.
Beleidsvoortgang	Om het verschil te kunnen maken op de inhoudelijke thema's en andere beleidsdossiers, zijn in de Verenigingsstrategie vijf ontwikkelpunten voor gemeenten en de VNG als organisatie opgesteld: (1) één sterke bestuurslaag van gemeenten (2) leren van elkaar (3) knooppunt van netwerken (4) regionale samenwerking (5) versterken van mandaat en slagvaardigheid van de VNG.
Eigen vermogen verbonden partij	Eind 2023: € 56,301 mln.
Vreemd vermogen verbonden partij	Eind 2023: € 118,819 mln. (schulden: € 116,669 mln. + voorzieningen: € 2,150 mln.).
Resultaat verbonden partij	Financieel resultaat 2023: € 3,758 mln. positief.

Vereniging De Brede Stroomversnelling

Doel	Uitvoering van het klimaatbeleid. De raad heeft op 12 september 2016 besloten om Nul op de Meter concepten toe te passen waar mogelijk.
------	---

Beleid	<p>Stroomversnelling en haar leden hebben als oogmerk een impuls te geven aan de energietransitie in de gebouwde omgeving. Stroomversnelling is in eerste instantie een vereniging van corporaties, bouwers, toeleverende industrie, netwerkbedrijven en regionale overheden maar de bedoeling - van de initiatiefnemers en de huidige trekkers – is breder. Stroomversnelling wil een beweging zijn waarin deelnemers zich gezamenlijk verantwoordelijk voelen voor de energietransitie en waarin ze, door samen op te trekken, versnelling weten te realiseren in het realiseren van deze doelstelling.</p>
Financiële effecten (gemeente)	<p>Jaarlijkse lidmaatschapsbijdrage € 5.000.</p>
Risico	<p>Ten tijde van het uitbrengen van de jaarrekening 2023 van de vereniging is er nog steeds sprake van onduidelijkheid over het recht op teruggave van omzetbelasting op inkopen en de verplichting tot het afdragen van omzetbelasting over subsidieontvangsten. Hierover is overleg gaande met de Belastingdienst. Het overleg met de Belastingdienst kan leiden tot zowel een teruggave als een naheffing van omzetbelasting over de periode 2015 tot en met 2018. Er is ondertussen wel een formeel verzoek gedaan voor teruggave over de periode 2018 die kan leiden tot een storting van de belastingdienst. De gemeente is alleen lid en is geen risicodrager. Als de vereniging bij ontbinding een tekort heeft, hoeft de gemeente als lid daaraan niet bij te dragen. Dit hangt samen met de rechtspersoonlijkheid van de vereniging en het feit dat de vereniging een eigen, afgescheiden vermogen heeft. Als de vereniging wordt ontbonden, gaat dat volgens de regels over de vereffening van het afgescheiden vermogen.</p>
Financieel en bestuurlijk belang	<p>Stroomversnelling heeft op dit moment ca. 50 leden en partners. De samenstelling van het ledenbestand geeft direct een helder beeld van de breedte van Stroomversnelling: woningcorporaties, aanbieders (bouwbedrijven), toeleverende industrie, gemeentes en netwerkbedrijven. Daarnaast heeft Stroomversnelling al een aantal partners - CVW, Federatie Ruimtelijke Kwaliteit, Efectis, de Woonbond en Hogeschool Utrecht. Stroomversnelling is zelf partner van de vernieuwingsagenda van Aedes.</p> <p>Stroomversnelling staat open voor elke partij die inzet wil leveren op, en kan bijdragen aan, de (door)ontwikkeling van woningconcepten en de transitieopgave. Omdat het een vereniging is van koplopers en actieve volgers wordt altijd kritisch gekeken hoe partijen die zich willen aansluiten de beweging en benodigde ontwikkeling verder kunnen versterken. Het doel is daarom niet veel groter te worden in aantallen dan ca. 100 leden. Deze beperkte groei-doelstelling heeft consequenties voor de financiële slagkracht van de vereniging. Om die reden is er veel aandacht voor bijdragen van overheden.</p>
Bijdrage aan doelstelling programma	<p>3.1 Bevorderen duurzame ontwikkeling.</p>
Relatie met programma	<p>Programma 7 Inrichting van de stad.</p>

Beleidsvoornemens / beleidskader	<ol style="list-style-type: none"> 1. Volop werken aan de ontwikkeling, van het aanbod, de vraag en de daaraan gerelateerde marktcondities voor concepten waarmee woningen en/of wijken aardgasvrij en spijtvrij CO₂- en/of energieneutraal gemaakt kunnen worden in alle marktsegmenten. 2. De realisatie van een zodanige kostprijsreductie (schatting 25%-30%), op NOM of NOM-Ready aanbod met gegarandeerde functionele prestaties (minimaal rond energie, binnenmilieu en veiligheid), waarmee een woonlastenneutraal aanbod voor de bewoner en een gezonde business case voor de investeerder in de oplossingen (inclusief de afnemers) mogelijk is.
Vestigingsplaats	Den Haag.
Doel / openbaar belang	De vereniging Stroomversnelling heeft als doel het verenigen van leden die renovatie- en nieuwbouwconcepten met minimaal het ambitieniveau van Nul op de Meter (NOM) ontwikkelen, bouwen, afnemen of het afnemen willen faciliteren. De leden beogen NOM te bereiken met uitsluitend gebruik van duurzame energie, opgewekt uit niet fossiele brandstoffen.
Beleid /voortgang	<p>Ad 1: Pas wanneer 25% van het potentieel is bereikt, is de fase van ontwikkeling (door koplopers en volgers) afgerond en de fase van autonome opschaling bereikt.</p> <p>Ad 2: Jaarlijkse productieaantallen van 50.000 gekoppeld aan renovatie, 25.000 aan nieuwbouw en 100.000 aan installatievervanging.</p>
Eigen vermogen verbonden partij	<p>Per begin 2023: € 402.218</p> <p>Per eind 2023: € 437.610</p>
Vreemd vermogen verbonden partij	<p>Per begin 2023: € 668.617</p> <p>Per eind 2023: € 335.734</p>
Resultaat verbonden partij	<p>2023: € 27.864 nadelig</p> <p>2022: € 5.824 nadelig</p>

Stichting BusinessPark Haaglanden (BPH)

Doel	<p>Het versterken van de regionale samenwerking tussen de deelnemende gemeenten op het gebied van bedrijfshuisvesting ten behoeve van het behouden en vestigen van bedrijven en daarmee de werkgelegenheid in de Haagse regio. Met de samenwerking het thema 'werken' een gelijkwaardige plek geven in de complexe integrale verstedelijkingsopgave.</p> <p>Deelnemende gemeenten zijn: Den Haag, Rijswijk, Midden-Delfland, Pijnacker Nootdorp, Delft, Leidschendam-Voorburg en Zoetermeer.</p>
Beleid	<p>De Stichting tracht haar doel te bereiken door onder meer:</p> <ul style="list-style-type: none"> • het (verder) professionaliseren van het regionaal loket (front-office) van Businesspark Haaglanden voor ondernemers; • het intensiveren van de samenwerking met adviseurs in bedrijfshuisvesting; • het begeleiden van het proces van uitplaatsingen van bedrijven als gevolg van transformatie/herstructurering; • het leveren van een bijdrage aan het formuleren van nieuw beleid (door monitoring & signalering vraag/aanbodontwikkeling binnen de regio) en het tot uitvoering brengen van beleid; • het meedenken om te komen tot nieuwe werklocaties binnen de Haagse regio; • het als netwerkorganisatie aanspreekpunt zijn voor de Metropoolregio Rotterdam Den Haag en de Provincie Zuid-Holland.
Financiële effecten (gemeente)	<p>De gemeente Zoetermeer heeft op haar eigen begroting jaarlijks circa € 25.000 voor de bijdrage aan de stichting. Dit bedrag is gebaseerd op de verdeelsleutel die staat opgenomen in het reglement. Zoetermeer draagt 15% van de jaarlijkse kosten bij.</p>
Risico	<p>Voor de gemeente zijn er geen financiële risico's aanwezig. Bij een eventueel financieel risico van de stichting is de gemeente maximaal de eigen bijdrage voor een jaar kwijt.</p>
Financieel en bestuurlijk belang	<p>De deelnemers zijn de 7 gemeenten en hebben daardoor een financieel en bestuurlijk belang. De wethouder economie heeft zitting in het Bestuur. De teammanager van team economie neemt deel aan de Directieraad.</p>
Bijdrage aan doelstelling programma	<p>1.3 bevorderen vestigings-en ondernemersklimaat. 1.4 bevorderen groei werkgelegenheid.</p>
Relatie met programma	<p>Programma 1 Onderwijs, economie en arbeidsparticipatie.</p>

<p>Beleidsvoornemens / beleidskader</p>	<p>Uitvoering geven aan het jaarplan. Centrale actiepunten zijn:</p> <ul style="list-style-type: none"> • BPH deelt als netwerkorganisatie beschikbare kennis en kunde. • BPH is een netwerkorganisatie en gesprekspartner voor PZH en MRDH en andere samenwerkingsverbanden gericht op bedrijvigheid. • BPH heeft het aanbod van bedrijfshuisvesting van de deelnemende gemeenten scherp in beeld. Vragen uit de markt worden geregistreerd. • BPH draagt op de schaal van de Haagse regio bij aan het bij elkaar brengen van vraag naar en aanbod van voldoende en passende bedrijfshuisvesting.
<p>Vestigingsplaats</p>	<p>Zetel in de gemeente 's-Gravenhage.</p>
<p>Doel / openbaar belang</p>	<p>De schaal waarop de bedrijventerreinenmarkt zich beweegt, is bovengemeentelijk. Bedrijven kijken veelal op regionale schaal naar vestigingsplaatsen en uitbreidingsmogelijkheden. Activiteiten van bedrijven volgen zelden bestuurlijke grenzen maar vinden plaats in een marktregio. Binnen de MRDH is de Haagse regio één van de drie marktregio's, waarbinnen bedrijven zich vestigen dan wel uitbreiden en/of verhuizen. De gezamenlijke doelen zijn economische ontwikkeling en het creëren en behoud van werkgelegenheid in de Haagse regio, het bieden van voldoende passende vestigingsplekken op bedrijventerreinen en het tegengaan van onnodige onderlinge concurrentie tussen gemeenten. Businesspark Haaglanden werkt vraaggericht en zoekt naar pragmatische oplossingen, op het juiste schaalniveau.</p>
<p>Beleid /voortgang</p>	<p>Er speelt een aantal ontwikkelingen: a) schaarse ruimte en tekort aan nieuw uitgeefbare grond voor bedrijven en werklocaties in stedelijk gebied, b) transformaties in stedelijke gebied waar bedrijven worden verjaagd en c) de druk op bestaande terreinen als gevolg van o.a. die woningbouwontwikkelingen. Hierdoor ontstaat de noodzaak om de ruimte op bestaande bedrijventerreinen beter te benutten en daarbij te streven naar het juiste bedrijf op de juiste plek. Dit zijn oplossingsrichtingen waar gelet op omvang, benodigd kapitaal, complexiteit, samenhang en afstemming in de regio gezamenlijk op ingezet moet worden. Een heldere structuur én een goede uitvoeringsorganisatie is van belang om resultaat te boeken. Geconstateerd is dat op verschillende ambtelijke en bestuurlijke tafels in wisselende samenstellingen over bovenstaande onderwerpen wordt gesproken. De organisatiestructuur blijft vooralsnog bestaan. Verkend wordt een (werk)alliantie met het Industrieschap 'De Plaspoelpolder' (IPP). Om het samenwerkingsverband beter te laten renderen worden we concreter op inhoudelijke thema's (bijvoorbeeld duurzaamheid, energietransitie, organisatiegraad werklocaties etc.). Duurzaamheid wordt als eerste thema geconcretiseerd. We bekijken ook de mogelijkheden tot beleidsmatige samenwerking (mogelijkheden tot harmonisatie van beleidsmatige onderwerpen).</p>
<p>Eigen vermogen verbonden partij</p>	<p>Per eind 2023: € 30.000 Per begin 2023: € 58.011</p>

Vreemd vermogen verbonden partij	Per eind 2023: € 45.090 Per begin 2023: € 0
-------------------------------------	--

Resultaat verbonden partij	2023: € 17.097 voordelig 2022: € 13.487 nadelig
-------------------------------	--
